

Naročnina listu: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četrt leta . . . „ 2.50
 Mesечно . . . „ 1—
Enaj Avstrije: —
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 s 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih večji
 :::: popust ::::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Naročna ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popold.

Druga bitka pri Lvovu.

Naša zmaga pri Grodeku. — Naši ujeli 10.000 Rusov. — Severno od Lvova nastopajo Rusi z ogromnimi četami. — Nemci v izhodni Prusiji ujeli 10.000 Rusov. — Pred Parizom za vsako ped zemlje ljut boj.

Najnovejše vesti.

Dunaj, 13. sept. Nemška križarka Nürnberg je prerezala premorski kabel med Kanado in Avstralijo.

Dunaj, 13. sept. Parizki vojaški guverner je imenovan za diktatorja. Vsi tujci na Francoskem so vpoklicani pod orožje. Francoska druhal je v mestih Nizza, Montecarlo, Cannes in Metone izvršila grozna opustošenja.

Dunaj, 12. sept. Cesar je danes sprejel v dolgo trajajoči avdijenci zunanega ministra grofa Berhtolda, ministrskega predsednika grofa Stürggha in grofa Tiszo ter vojnega ministra Kroatina. Avdijenci se pripisuje velika važnost.

Dunaj, 12. sept. Popoldan je cesar zopet sprejel grofa Berhtolda v avdijenci, ki je trajala čez eno uro.

Berolin, 12. sept. Vsa angleška javnost zahleva, naj angleška mornarica kmalu vmes poseže, da se reši Anglija nemških min, na katerih je ponesrečilo že veliko število angleških parnikov.

Rim, 12. sept. Milanski listi poročajo, da bodo bodoči teden nevtralne velesile pri vojskujočih se državah poizkusile prvo mirovno posredovanje. (Poročilo je verjetno).

Sofija, 12. sept. Grška vlada se je obrnila v Sofijo, da bi ji Bolgarija v morebitni vojski s Turčijo pomagala. Bolgarija je odklonila.

Solun, 12. sept. Essad paša je odpotoval iz Soluna v Niš, da se s srbsko vlado domeni o razmerju med Srbijo in Albanijo.

Carigrad, 12. sept. Posadka v Kiačauu je obstreljevala japonsko mornarico, a po angleških poročilih brezuspešno.

Rim, 10. sept. Papež Benedikt XV. je izdal svojo prvo poslanico, ki obravnava velevažno vprašanje, kako se naj v Evropi zopet mir vpostavi.

London, 11. sept. List »Manchester Guardian« poroča, da znašajo dosedanje izgube Francozov na bojiščih 80.000 mož.

Carigrad, 11. sept. List »Osmanische Lloyd« poroča, da se je v Indiji in Egiptu pojavilo revolucionarno gibanje proti Angliji.

Solun, 11. sept. Vedno z večjo gotovostjo se računa, da je vojna med Turčijo in Grčijo nezogibna. V tem slučaju bosta tudi Anglija in Francija napovedali Turčiji vojsko.

Berolin, 11. sept. Združene severno-ameriške države utrjuje svoje utrdbe ob zahodni obali in jih oborožujejo z velikimi novodobnimi topovi. Častniki in mornarji so vpoklicani pod orožje.

Carigrad, 11. sept. Turška vlada je proglasila, da bo s 1. okt. odpravila vse kapitulacije (različnim državam podeljene predpravice, kakor lastne pošte, šole, sodišča za svoje državljane itd.). Med prebivalstvom vlada veliko navdušenje.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Druga bitka pri Lvovu.

Dunaj, dne 12. septembra.
 (Uradno.) V bitki pri Lvovu se je posrečilo našim bojnim četam, ki so razvrščene ob cesti pri Grodeku (zapadno od Lvova) in na južni strani te ceste, po pet dne v vroči bitki vreči sovražnika nazaj. Naši so ujeli 10.000 Rusov ter dobili v roke mnogo sovražnikovih topov.

Vendar se ta uspeh ni dal popolnoma izrabiti, ker je naše severno krilo pri Rava-Ruski (severno od Lvova) po ruski premoči zelo ogroženo. Poleg tega pa še silijo nove ruske čete proti armadi generala Dankla (v okolici Lublina) kakor tudi v prostoru med Danklovo armado ter bojiščem pri Lvovu.

Ker ima sovražnik napram naši armadi veliko premoč, se je našim četam, ki se že skoro tri tedne neprenehoma junaško borijo, posrečilo zbrati na ugodnem taborišču, kjer so pripravljene za bodoče bojevanje.

Začetek druge vojske.

Maribor, 11. septembra.

Naša armada je, ojačena z novimi, svežimi četami, dne 9. septembra, kakor smo že v petkovi »St.« poročali, začela napadati ruske čete, ki stojijo na južni in severni strani Lvova. Poročila z bojišča pravijo, da naša armada zmagovito prodira naprej. To poročilo se nanaša na dogodke, ki so se zgodili večeraj (četrtak) zvečer. Skoro gotovo so, tudi od tega časa naprej dosegle avstrijske čete zopet nove uspehe.

Z bojišča, 10. septembra.

Naše čete zmagovito prodirajo. V avstrijskem glavnem taborišču vlada veselo razpoloženje. Danes so došli na bojišče (blizu bojne črte) vrhovni poveljnik nadvojvoda Friderik z načelnikom generalnega štaba generalom Konradom ter prestolonaslednikom Karlom Franc Jožefom. Prestolonaslednik je ob tej priliki dobil krst s svinčenkami — (je prvič v ognju).

Nadalje prihaja z bojišča veselo poročilo, da je napadanje in prodiranje naših čet že zelo napredovalo.

Z bojišča, 10. sept. ob 10.30 zvečer.

Poročilo o ugodnem napredovanju naših čet v bojnem prostoru pri Lvovu je dokaz, da je vodstvo naše armade izvrstno. Z izpraznjenjem Lvova si je naša armada pridobila podlago za splošno zaželjeno srečno napadanje v Vzhodni Galiciji.

Naše napadanje napreduje.

Iz bojišča, 11. septembra, 9.15. predp.

Danes, v petek dopoldne, se naše napadanje na severnem bojišču nadaljuje. Boji so zelo srditi.

Naše prodiranje polagoma, a stalno napreduje.
 Prožnost naših čet je nepopisna.

Nadvojvoda Friderik in prestolonaslednik Karl Franc Jožef na bojišču.

Dunaj, 10. septembra.

(Uradno.) Med današnjo bitko so prišli na bojišče vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik s šefom generalnega štaba baronom Konradom Hecendorf in nadvojvoda prestolonaslednik Karl Franc Jožef.

Bitka se vrši po noči in po dnevu.

Z bojišča, 10. sept. ob 9. uri 30 min. dop.

Položaj na bojišču je splošno nespremenjen. Naš protinapad pri Lvovu je v polnem teku. Sedaj se vrši bitka, ki je razdeljena na več velikih bojov, na celi črti.

Borba med avstrijsko in rusko bojno silo se vrši z vso srditostjo noč in dan. Oba sovražnika se bijeta z veliko silo za končno odločitev.

Kljub temu, da so Rusi po številu močnejši in se borijo z vso srditostjo, naše napadanje vsled požrtvovalnosti naših čet izborna prospeva. Naše prodiranje napreduje sicer polagoma, a stalno.

Veselo poročilo.

Na naših bojiščih je položaj za našo armado zelo ugoden. Vsa dan prihajajo razveseljiva poročila o poteku velike bitke, ki se bje v Galiciji. Te vesti so sedaj tem bolj potrjene, ko je dne 11. sept. ogrski domobranski minister baron Hazai izjavil, da je stališče naše armade zelo dobro. To poročilo se glasi:

Budimpešta, 12. septembra.

Domobranski (honvedni) minister baron Hazai je izrazil večeraj v klubu ogrske vladne stranke na vprašanja nekaterih poslancev, kak je naš sedanji položaj pri Lvovu, sledeče: »Mi stojimo dobro, povsod dobro, vse naše postojanke so izborne!«

Kako je na naših bojiščih.

Gradec, 12. septembra.

Bitka v prostoru pri Lvovu se še ni odločila. Kakor je posneti iz poročil, došlih z bojišča, je bitka že dosegla svoj višek. Z gotovostjo lahko pričakujemo, da bo izid vojske za nas ugoden. Prve tri dni je bil uspeh orožja sigurno na naši strani. Prepričani smo, da je naše vrhovno vodstvo po večdnevnem odmoru izbralo pravi čas za izvojevanje zmage. V zadnjem obširnem uradnem poročilu o prvih

devetdnevnih bojih se je reklo, da še tečaj ta čas ni prišel.

Na avstrijsko-srbskem bojišču so udrle močne srbske čete v slavonsko pokrajino Srem (ali Syrmija, kakor smo za dnji pisali). Pri Mitrovici so naši prizadali Srbom silovito huđ udarec. Proti drugim srbskim četam, ki so udrle v prostoru Pančova—Sabac čez Savo v Srem, se bo izvršil močen odpor. Če nam bo sreča mila, bodo dobili Srbi tudi tukaj bridek udarec. Vodja naših čet severno od Save je že v dosedanjih bojih pokazal izredno nadarjenost in sposobnost, radi tega imamo vzroka dovolj, da verujemo, na zvezdo spreče.

Desetdnevna bitka pri Lublinu.

S severnega bojišča javljajo, da naše čete že čez 10 dni ljuto obstreljujejo Lublin. O začetku te bitke poročamo že v pondeljki „Straži“ in četrtkovem „Slovenskem Gospodarju.“ Naše čete so izvršile ogromno obkoljevalno gibanje in se postavile severno od Lublina. Sedaj je zмага pri Lublinu edino še stvar vztrajnosti in čisto gotovo je, da na to zmagano bo treba dolgo čakati.

Velika močvirja v Galiciji.

Že pretečeni teden smo poročali v naših listih o neugodnih tleh za bojevanje v Galiciji. Sedaj se poroča z bojišča znova o raznih neprilikah, na katere naletijo naše in sovražne čete pri vojnem premikanju.

Ozemlje pri Lvovu posebno močno upliva na razvoj bojnih dogodkov. Posebno značilno za bojni prostor pri Lvovu je sledeče: Poleg tega, da je ozemlje na vzhodni meji Galicije do Rava-Ruske, Sokala, Brodyja in Lvova, skoro sama ravnina brez kakih večjih ovir za bojevanje, je ozemlje, zahodno in jugozahodno od Lvova popolnoma drugačno. Od Rava-Ruske do Lvova se razteza kakih 20 km na široko gorato, gozdovato ozemlje. Na severnem delu tega ozemlja se nahaja visoki gorski greben, s katerega se razteza posebno v sedanjih jasnih dneh razgled izredno daleč po bojišču. Na južni strani se te gorske višine znižujejo vedno bolj in bolj. Proti koncu teh hribov se opažajo mnogokje močvirnata tla, sempatje celo mala jezera. Kakih 25 km zahodno od Lvova v skoro popolnoma ravni severo-južni črti, se vleče ozki rob močvirja in jezer mimo Grodeka in pa Komarnovega. Ta močvirni rob se zamore le malo kje prekoračiti. Segajo pa to močvirno ozemlje do velikega močvirja, „Wielke Blofo“ imenovano. To močvirje sega do gornjega toka reke Dnjestr. „Wielko Blofo“ z manjšim močvirnim ozemljem vred je dolgo kakih 40 km. Višje na severozahodni strani Lvova se nahaja še drugo močvirje, ki sega v smeri proti jugu celo do podnožja Karpatov.

Iz teh terenskih (zemeljskih) ovir je razvidno, da se branitelj, ki se zavaruje za temi naravnimi kopi, lahko uspešno in trdovratno zoperstavlja tudi silnim naskokom sovražne bojne sile. Za sovražnika so ta močvirja zelo velika neprilika. Poleg vsega tega pa je umikanje večje armade čez to močvirno črto zelo nevarno podjetje. Naloga vojnega vodstva, je, da se ozira na tem ozemlju na vse možnosti in gleda, da tudi močvirje in druge naravne ovire pomagajo pomanjšati sovražno vojno silo. Letošnje suho poletje je marsikje močvirna tla v toliko posušila, da je prehod vojaških čet vsaj na nekaterih mestih že mogoč.

Rusi hvālijo avstrijsko zdravniško službo.

Avstrijci smo sploh blagega srca. V boji so naši vojaki sicer zelo srđiti, dočim izkazujejo naši napram ranjenemu sovražniku veliko ljubeznjivost. To dokazujejo izjave ruskih ranjencev, ki se zdravijo v avstrijskih bolnišnicah.

Plen Auffenbergove armade na Dunaju.

V sredo zvečer, dne 9. t. m., in zjutraj četrtek dne 10. t. m., sta došla na Dunaj dva vlaka z ruskimi topovi in strojnimi puškami, ki jih je zaplenila Auffenbergova armada. Prepeljali so jih v arsenal, ter jih najprvo preiskali, če so nabasani. Posamezni topovi so bili v resnici še nabasani, posledica tako hitrega bega Rusov. Topove bodo potem razstavili na Schwarzenbergovem trgu, na trgu Marije Terezije in na Junaškem trgu.

Kako se Rusi bojujejo.

Dunajska „Reichspost“ z dne 10. septembra poroča:

Utis, ki ga dobimo o načinu ruskega bojevanja v sedanjih bojih, je ta, da se bojujejo redne ruske čete po vseh pravih dostojnosti in se v tem oziru zelo odlikujejo od Srbov in Francozov. Glede hrabrosti ruskih čet ni nobenega dvoma, saj je ista že dokazana v nestetih bojih in vse nasprotne trditve ne morejo na tej resnici prav nič spremeniti. Če je pa s hrabrostjo ruskih čet še združena človekoljubnost, je to vsega spoštovanja vredno. Dočim se avstrijske čete borijo na jugu z divjaki, imamo na severu vojsko po vseh pravih vojaške dostojnosti. Točko resnici na ljubo!

K temu dunajskemu poročilu moramo pridjati, da prihaja tudi mnogo poročil o nečloveškem načinu ruskega bojevanja.

Rusija je bila pripravljena.

Veliki boji, ki jih je med Vislo in Dnjestrom bila avstrijska armada z rusko armado, so potrdili, da je c. kr. poročevalni urad davno pred vojno poročal golo resnico, da je Rusija oborožena za največji boj. Ruska vlada je s tem, da je zadržala pod zastavami vojaštvo tudi še četrto leto in prirejala neprestano poskusne mobilizacije, le zakrivala svoje priprave za vojno, sicer pa svoje čete vedno bolj pomikala proti avstrijski meji. Začetkom meseca junija je neki Nемеc iz Petrograda v „Frankfurter Zeit.“ poročal o večjih paradah, ki so bile v Petrogradu, in pri katerih so bile navzoče tudi sibirske brigade. Dopisnik „Frankfurter Zeitung“ je takrat svaril še svoje rojake, češ, priprave Rusije so velikanske. In tudi se je koncem meseca junija razvedelo, da se v Kijewu zbirajo brigade iz oddaljenih krajev in da so bili zrakoplovi iz Kijewa prestavljeni v bližino avstrijske meje. Sedaj poroča naš poročevalni urad, da je bilo že med prvimi ruskimi ujetniki, ki so prišli v roke avstrijski armadi, tudi sibirski streli in kubanski ter celo turkeštanski kozaki, torej vojaki celo iz takih pokrajin, o katerih se je splošno mislilo, da pri kakih evropski vojni sploh ne pridejo v poštev. S tem je tu u pojasnjen kratki, a srđiti diplomatski boj, ki je nastal pred vojno in pojasnjeno je, zakaj je Nemčija tako hitro napovedala vojno.

Avstrijsko-srbsko bojišče. Srbi prekoračili Savo.

Dunaj, 11. septembra.

(Uradno.) Z avstrijsko-srbskega bojišča prihaja poročilo, da je nekaj delov srbske armade prekoračilo Savo in udrlo v Syrmijo, kjer so se naše čete srbskemu vpadu ustavile. Med tem, ko so Srbi udrli na severu na avstrijska tla, so avstrijske čete prekoračile Drino in udrle v Srbijo.

Syrmija je pokrajina v Slavoniji in leži na jugu med Savo in Donavo.

Syrmija je vzhodni del Slavonije med Savo in Donavo. Začenja se tam, kjer se Drina steka v Savo in se neha v kotu, kjer se Sava steka v Donavo. Glavno mesto Syrmije je Vukovar. Med drugimi sirmiskimi mesti so najvažnejši še: Mitrovica, Zemun, Ruma in Karlovica. Prebivalci Syrmije so večinoma Srbi. Sempatje, posebno v Rumi, so večje nemške naselbine. Mesto Ruma je pri zadnjih volitvah v hrvaški sabor izvolilo edinega nemškega deželnega poslanca.

na srbski meji ne more poročati. Povdarja se pa lahko, da srbski upad nima posebnega pomena. Radi tega tudi ni nobenega vzroka za vznemirjenje.

Podrobno poročilo o boju pri Mitrovici.

Zagreb, 12. septembra.

„Südslavische Korrespondenz“ je dobila od posebne strani sledečo zanimivo poročilo o bitki pri Mitrovici, o kateri smo že poročali v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ in v petkovi „Straži.“

Podrobna poročila o uničenju srbske timoške divizije v prostoru Jarak—Mitrovica pravijo, da je bil srbski poraz mnogo hujši kot se je v prvih poročilih navajalo.

Timoška divizija je že v bojih pri Valjevu izgubila nad 4000 mož. Pri Mitrovici je štela divizija še okrog 15.000 mož, ki so pod poveljstvom generala Štepa Štajepanoviča v noči od sobote na nedeljo (6 sept.) prekoračili Savo z namenom, prodirati proti mestu Ruma. Ta upad je imel pred vsem namen — tako pripoveduje nek ujet srbski častnik — pripraviti tla za drugo srbsko armado, ki bi naj tudi prodirala v Slavonijo. (Ta vest se sedaj po upadu novih srbskih čet v Syrmijo potrjuje.) Srbi so pri Jaraku, Klenaku, Progorju in Kupinovu v čolnih prebrodili Savo. Pri Mitrovici in Jakovem pa so napravili večje pontonske mostove (mostove na čolnih). — Prvi je šel čez most pri Mitrovici srbski četaš Matič s 300 možmi. Ta prostovoljna srbska četa je bila prednja straža glavnega četa timoške divizije pri Mitrovici.

Srbski upad se je vršil ob 11. uri ponoči. Ko so naše dobre čete po svojih dobrih stražah dobile poročilo o nameravanem srbskem upadu, so se tiho umaknile nekaj kilometrov nazaj in so se v prostoru Jarak—Ruma postavile v polkrogu v svoje dobro zavarovane postojanke. Te postojanke so bile tako skrbno zakrite, da jih srbske poizvedovalne straže, ki so v prvih nočnih urah prodrle čez 1 km daleč v slavonsko ozemlje, niso opazile. Srbske straže so se vrnile s poročilom, da ni o Avstrijcih v bližini ne duha ne sluha. Nato je začela timoška divizija ob 1. uri zjutraj prodirati v bližino naših dobro zavarovanih postojank. Boj se je pričel. Srbi so privlekli seboj tudi topove in strojne puške. Naša artilerija jih je takoj sprejela z groznim morilnim ognjem. Krogle naših dobro namerjenih topov so žele srbske čete, kakor brhke žanjice s svojim srpom žito na polju. Kljub temu so začeli tudi Srbi streljati s svojimi topovi. Ker pa je bila timoška divizija od treh strani obkoljena, je bil ves obupen odpor Srbov brezuspešen.

Timoška divizija je bila v dobri uri popolnoma uničena.

Naš plen pri Mitrovici.

Zagreb, 12. septembra.

V krvavi bitki pri Mitrovici so Srbi (kakor že smo poročali) zgubili 10.000 mrtvih; 5000 Srbov pa so naši ujeli. Tudi vodja četašev, Matič, je bil tudi s svojo četo uničen. V naše roke je prišlo: 2 zastavi srbskih polkov št. 12 in št. 15, štiri topovi, deset strojnih pušk in velika množina streliva. Tudi srbski poveljnik, general Štepa Štajepanovič, je padel!

Črnogorci nimajo topov.

Rim, dne 12. septembra.

Iz srbskega glavnega taborišča prihaja poročilo, da so Črnogorci prosili Srbe, naj jim dajo topove za utrdbe na Lovčenu. Črnogorci so čakali, a topov ni bilo od nikoder. Srbi so črnogorsko prošnjo odklonili, ker sami nujno rabijo svojo artilerijo. Sicer pa je spravljanje topov iz Srbije na Lovčen tudi radi slabih potov nemogoče.

Na morju.

Dve avstrijski torpedovki.

Rim, dne 11. septembra.

V Rim se je javilo: Dve avstro-ogrski torpedovki sta poizvedovali pri Corticanu, kjer se nahajata sedaj angleško in francosko sredozemsko brodogradilništvo. Štiri križarke so ju zasledovale, toda zaman, torpedovki sta srečno dospeli v Polo. Gromenje topov se je slišalo v Ankonu.

Nemška mornarica v Izhodnem morju.

Kodanj, dne 12. septembra.

List „Politiken“ piše: Nemška izhodnomorska mornarica se je začela gibati. Po poročilih iz švedskega vodovja so opazili v ponedeljek, dne 7. septembra, brodogradilništvo od 29 ladij pri Gotlandu. Razven tega še so videli tudi v severnozemske morju drugo, še večje nemško brodogradilništvo iz 31 linijskih ladij, iz več križark in torpedovk. Brodogradilništvo se je videlo čez eno uro, potem pa izginilo proti izhodu.

Angleški rušilec torpedovk poškodovan.

Dunaj, dne 12. septembra.

Iz Aten se je izvedelo, da je angleški rušilec torpedovk ves poškodovan utekel v italijansko pristanišče Brindisi. Gotovo so ga naše ladje poškodovale.

Nastavljena past. — Svetlobna znamenja.

Iz Zagreba se poroča „Grazer Volksblattu“ z dne 12. septembra:

Srbi imajo ob avstrijsko-srbski meji dobro organizirano vohunstvo. Za svoje vohune na avstrijski strani so imeli posebno knjigo z navodili, kaka se dajajo svetlobna znamenja. Malo pred bitko pri Mitrovici se je posrečilo naši vojaški oblasti, dobiti v roke tako knjigo. Na podlagi v njej obrazloženih navodil so naši namenoma čakali na večer pred prehodom srbskih čet pri Mitrovici Srbom, onstran Save svetlobna znamenja, češ, da je prostor krog Mitrovico varen za prehod srbskih čet. Na ta način so Avstrijci Srbe speljali na led. Srbi so šli v nastavljeno jim past in cela timoška divizija je postala žrtev avstrijske vojne zvijače.

Obmejni boji ob Savi.

Budimpešta, dne 12. septembra.

List „Bud. Korrespondenz“ poroča z uradnim dovoljenjem sledeče:

Praske med našimi in srbskimi četami, ki so se pred nekaj dnevi pričele na južni meji naše države, še niso končane. Posamezne srbske čete so na nekaterih mestih prekoračile našo mejo. Ljudstvo v teh krajih je postalo vsled tega zelo vznemirjeno. Z ozirom na sedanje vojno stanje se natagčeje o dogodkih

Nemško-francosko bojišče

Maribor, 13. septembra.

Izhodno od Pariza na črti Meaux, Chalons in Vitry se bijejo že nekaj dni velikanski in odločilni boji med nemškimi in francoskimi armadami. Na obeh straneh se je storilo vse, kar je sploh bilo mogoče, da se zasigura uspeh. Padle so kar zaporedoma mogočne francoske trdnjave Boulogne, Reims, Maubeuge, Rouen in Arras, pred obleganim Verdunom je pa bila vnovič poražena francoska armada. Toda priznati se ji pa mora, da je napravila zelo spretno potezo, ker se ni dala poriniti v pariške utrdbe, ampak se je pripravila izhodno od Pariza za nove boje, za katere je pritegnila novih velikanskih ojačenj in uspešno pritiskala na desno krilo nemške armade, da se je moralo umakniti francoski premoči. Tukaj tedaj v bližini Pariza so ona zgodovinsko velevažna tla, na katerih se bijejo v trenutku, ko grede te vrstice v stroj, odločilni boji, kojih izid bo bržkone zapečatil usodo Francije.

Usodepolni dnevi Francije.

Padle so francoske trdnjave kar zaporedoma, druga za drugo, poražene so bile do sedaj še vse francoske čete, toda do odločilne bitke, ki bi zapečatala usodo Francije, še je prišlo komaj te dni Bitka, ki se sedaj bije, v neposredni bližini Pariza, bo odločila usodo Francije. Ostanke poraženih francosko-angleških čet so se postavili v bran kar trem nemškimi armadam vzhodno od Pariza, kjer divja sedaj odločilni boj. Od izida tega boja bo odvisna nadaljna usoda Francije. Vsa znamenja kažejo, da tudi še tokrat ne bo sreča mila Francozom in da bo tudi ta zadnji up Francozov splaval po vodi. Če bo tudi tokrat Francija poražena, se bo moral del poražene francoske armade umakniti za utrdbe Pariza, središču in desnemu krilu pa ne bo drugega preostajalo, nego da uskoči na švicarska tla, sicer ga zajame glavna nemška armada pod poveljem nemškega prestolonaslednika, ki se je južno-zahodno od Verduna zarila kakor zagozda v francosko armado.

Pariz pred obleganjem.

Pariz se pripravlja na obleganje. Vlada je odredila štetje prebivalstva, kolikor ga je še ostalo v Parizu. V mestnih sprehajališčih se pasejo črede ovac in goved, ki so namenjene za preskrbo posadke za dobo obleganja. Do konca prejšnjega tedna je že zapustilo Pariz čez 800.000 oseb. Pariz šteje sedaj komaj 2 milijona prebivalcev.

Obleganje trdnjave Verdun.

Berolin, 10. septembra.

(Uradno.) Armada nemškega prestolonaslednika je danes zavzela francoske utrjene postojanke ob južno-zahodni strani Verduna. Deli armade obstreljuje južne utrdbe Verduna. Utrdbe obstreljuje že od včeraj težka artilerija.

Nemci zasedli francosko trdnjavo Arras.

Iz Rotterdam se poroča: Nemške čete so zasedle francosko trdnjavo Arras. Trdnjava Arras leži severno od Pariza približno v sredini med Lille in Amiens.

Nemške čete zasedle Troyes.

Neka zasebna brzojavka iz Rotterdam pravi, da so nemške čete zasedle francosko mesto Troyes. Troyes leži ob reki Seine jugozahodno od Pariza, je velevažno železniško križišče in šteje 60.000 prebivalcev.

Vojni plen Bülowe armade.

Berolin, dne 7. septembra.

Armado povelje generala-polkovnika pl. Bülowa, izdano njegovim krčdelom, ugotavlja, da je oddelek armade, ki mu on poveljuje, v zadnjih bojih zaplenil, oziroma zajel: 6 zastav, 59 topov, 55 strojnih pušk, 6800 kosov drugega orožja, 80 vozil ter 10.400 angleških, oziroma francoskih vojnih ujetnikov.

Bülowa armada je po zmagi nad Francozi in Angleži pri St. Quentinu prodrla do reke Marne in preko nje naprej proti jugu, kjer so se zadnje dni, vzhodno od Pariza, na torišču med rekama Marne in Seine, približno na črti Meaux—Montmirail, dva dni vršili hudi boji. Iz te bitke, tako se zdi, prihaja bogati plen, ki ga pl. Bülow v povelju na armado navaja. Povelje omenja angleške in francoske ujetnike.

220.000 vojnih ujetnikov v Nemčiji.

Berolin, dne 12. septembra.

(Uradno.) Do 11. septembra so spravili v Nemčijo okroglo 220.000 vojnih ujetnikov. Od teh je 1680 francoskih častnikov in 86.700 francoskega moštva, 1830 ruskih častnikov in 91.400 ruskega moštva, 440 belgijskih častnikov in 30.200 belgijskega moštva in

160 angleških častnikov ter 7350 angleškega moštva. Med francoskimi ujetniki se nahajata 2 generala, med ruskimi pa 2 zapovedujoča in 13 drugih generalov in končno belgijski general ter poveljnik trdnjave Lütich.

Vrhu tega še pa pride te dni v Nemčijo večje število vojnih ujetnikov, ki pa še ni natanko znano.

Nemški princ padel na bojišču.

Princ Ernest Saksonske-Meiningen, sin pred trdnjavo Namur padlega princa Friderika, je padel na francoskem bojišču. Pokopan je bil z vsemi vojaškimi častmi dne 20. avgusta v Maubeuge na Francoskem.

Rusija ne izkrcja svojih čet v Franciji.

London, 10. septembra.

(Uradno.) Ruski poslanik v Londonu zanika vest, ki pravi, da je Rusija izkrcala čete v Franciji.

Indijske čete na Francoskem.

Italijanskemu listu „Secolo“ se javlja iz Ženeve: Indijske čete pod poveljstvom angleških častnikov neprestano prihajajo po železnični črti Marseille—Lyon—Pariz.

Ako je ta ženevska vest resnična, potem je to zopet nov dokaz, da ni samo Rusija, ampak tudi Anglija, že predno so druge države na vojsko še sploh mislile, resno računala z vojsko in se na njo pripravljala. Kajti jasno je, da traja več kot en mesec, predno se dajo v Bombay in drugih indijskih pristaniščih zbrati številnejše vojaške čete in se po ti dolgi pomorski poti spraviti v Marseille, odkoder sedaj že korakajo v bojno črto. Poznavalci pravijo, da Indija lahko odda Franciji k večjemu kakih 150.000 mož, kar bi pač ne imelo posebnega upliva na potek cele vojske. S to ženevsko vestjo bi se zlagalo tudi poročilo iz Londona, da je državni podtajnik za Indijo Roberts angleški zbornici naznanil, da so vsi indijski rodovi ponudili Angliji svojo pomoč v sedanjem boju.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, 13. septembra.

Ruske čete je zadel v izhodni Prusiji udarec za udarec. Porazene pri Neidenburgu, Ortelsburg-Tannenburg, so se umikale proti rusko-ruski meji. Ko so se nekoliko zbrale, so bile vnovič poražene še pri Lyk. Ostanke poražene ruske armade so se pomikali proti reki Njemen. Toda tudi tukaj jih je zadela ista usoda. Zopet so bili poraženi. V izhodni Prusiji ni sedaj nobenega ruskega vojaka. Nemška armada pa prodira proti Varšavi.

Rusi tepeni.

Berolin, 10. septembra.

(Uradno.) Nemški general pl. Hindenburg je porazil s svojo vzhodno armado levo krilo one ruske armade, ki se je še nahajala v vzhodni Prusiji in si s to zmago naredil pot, po kateri bo mogel priti za hrbet ruski armadi. Rusi so ustavili boj in se umikajo na celi črti. Nemška vzhodna armada zasleduje Ruse v vzhodni smeri proti reki Njemen.

Beg ruske armade iz Prusije.

Berolin, dne 13. septembra.

(Uradno.) Armada nemškega generala pl. Hindenburg je po večdnevni bojih popolnoma porazila rusko armado v izhodni Prusiji. Umikanje Rusov se je spremenilo v divji beg.

Armada generala pl. Hindenburg je zasledovala Ruse čez mejo. Ujela je 10.000 neranjenih Rusov in zaplenila 80 topov, mnogo strojnih pušk, zrakoplovov in drugega vojnega gradiva.

Zopetni poraz Rusov v vzhodni Prusiji.

Berolin, 11. septembra.

(Uradno.) 22. ruski armadni zbor, kojega vojaštvo se rekrutira iz Fincev, je skušal poseči v boj čez Lyk (vladno okrožje Gumbinnen) v vzhodni Prusiji.

Pri Lyku je bil poražen.

General pl. Hindenburg rešitelj vzhodne Prusije.

O važnosti nove zmage, katero je izvojeval general pl. Hindenburg v vzhodni Prusiji, se poroča iz Berlina: Da se je poveljnik ruske armade v severni Prusiji, general Rennenkampff, hotel izogniti odločilni bitki, se je splošno pričakovalo. Če je pa hotel to, potem je bilo tudi zelo težko, ga prisiliti k odločilni bitki. Ko je pa zapazil, da je začela nemška armada pritiskati na njegovo levo krilo, je pospešil umikanje, da se izogne popolnemu porazu. V bližnjih dneh se bo pokazalo, če se ga bo moglo prisiliti k bitki. Upa se vsaj, da Rusom ne bo z lahka mogoče, spraviti vse svoje čete čez Njemen. Iz poročila o novi zmagi se sklepa, da se v tem trenutku ne nahaja nobeden ruski vojak na vzhodnem ruskem ozemlju. General pl. Hindenburg je tedaj rešitelj vzhodne Prusije.

Rusi bodo Varšavo branili.

Poljska poročevalna pisarna v Berlinu javlja iz Varšave, da je ruski poveljnik mesta, general J. Turbin, izdal poseben oklic na varšavsko prebivalstvo v tem oklicu se naglašajo, da je neresnična vest, da bi ruska armada zapustila Varšavo, in da bi je ne branila pred sovražnikom. Varšava je utrjena in ruske čete jo bodo branile do poslednjega trenutka.

Nadvojvodinja Marija Terezija — strežnica v bolnici Rudečega križa.

Nadvojvodinja Marija Terezija je dodeljena na Dunaju ranocelniškemu oddelku Rudečega križa, rezervne bolnišnice št. 2, kot strežnica in opravlja letam navadna dela, kot vsaka druga. Prepovedala je, da bi se jo nagovarjalo s kakim drugim imenom kot „sestra.“ Večkrat je po dnevni službi opravljala tudi nočno službo, pomagala prinašati v operacijsko dvorano in iz nje ranjence in izrecno zahtevala, da se je ne oprostijo od nobenega še tako težkega dela, ki ga je v bolnici treba opravljati.

Skupen boj, skupen mir.

Neka uradna brzojavka iz Petrograda poroča, da se je tudi Japonska, Belgija in Srbija pridružila v Londonu sklenjeni pogodbi med Anglijo, Francijo in Rusijo, da nobena teh držav ne bo sklenila sama za se miru.

Kje so izdelali topove kalibra 42 cm.

Dunaj, 10. septembra.

(Uradno.) Da bo Konec raznih vesti o izvoru velikanskih oblegovanih topov kalibra 42 cm, se naznanja, da je izdelala te topove nemška tvrdka Krupp v Essenu na Nemškem, možnarje motornih baterij pa avstrijska tvrdka Skoda v Plznu na Češkem.

Resna beseda italijanskemu časopisju.

Italijansko društvo „Riunione Commerciale“, kojega namen je vzdrževanje prijateljskih odnošajev med Italijo in Avstrijo, obsoja Avstriji neprijazno pisavo nekaterih italijanskih časopisov, osobito onih v severni Italiji, ter jim očita, da so zatajila vsa temeljna načela italijanske narodne politike, ker sta obe državi v gospodarskem oziru navezani druga na drugo.

Kaj pišejo španski listi?

Španski listi poročajo, da je angleški kralj že prosil nemškega cesarja za mir, da mu je pa nemški cesar odgovoril, da v sedanjem trenutku še nima časa misliti na to. Dalje pišejo španski listi, da so Angleži pri Helgolandu izgubili 14 od 19 večjih bojnih ladij.

Boji med Angleži in Nemci v Afriki.

Berolin, 11. septembra.

(Uradno.) Angleška poročila pravijo, da se je vršil v bližini reke Songre ob meji nemške naselbine v vzhodni Afriki in med deželo afrikanskega plemena Njasso boj med angleškimi in nemškimi četami, v katerem je padlo na obeh straneh veliko Evropejcev. — Tudi iz Kameruna v zahodni Afriki se poroča o spopadih med Angleži in Nemci.

Stališče Japonske.

Sotrudnik rotterdamskega lista „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ je vprašal tajnika japonskega poslanika v Haagu, Yokota, o stališču Japonske napram evropski vojni. Po sporočilu Yokote se omejuje koristi Japonske na daljni vzhod, Kitajsko morje in japonsko morje. Za sedaj je bilo proti Kiaučau odposlanih le 7000 mož, o katerih je pričakovati, da bodo pač brez velikih razočaranj in izgub v dveh ali treh mesecih zasedli od Nemcev najeto ozemlje. Kiaučau ima zelo slabo posadko. Če bodo Japonci z vsemi močmi nastopili in če se ne bodo bali nobenih žrtev, tedaj bi se pač lahko v treh dneh polastili Kiaučaua. Na vprašanje o bodočnosti Kiaučau je odgovoril Yokota, da ga bodo vrnil Kitajski, kakor hitro bodo to dovolile okoliščine, toda čas se sedaj še ne more določiti. Naši odnošaji k sosednji Kitajski in Združenimi državami severoameriškimi, je nadaljeval japonski diplomat, so izborni. Tudi z Rusijo smo v najboljših odnošajih. In temu se pa ima Rusija zahvaliti, da more pozvati svojo armado iz daljnega vzhoda, da jo vporabi na evropskem bojišču proti Nemčiji in Avstro-Ogrski; s tem je dobila Rusija čez pol milijona vojakov več. S tem je izkazala Japonska trojnemu sporazumu brez dejanskega nastopa veliko uslugo. Da se bodo odposlale japonske čete v Evropo, o tem ni dal Yokota nikakoršnjih uradnih pojasnil. On osebno smatra to odredbo kot izključeno, ker v evropski vojski niso v nevarnosti koristi Japonske in bi razven tega prevoz trajal najmanj šest tednov. Navzlic vojnemu stanju niso izginali ali ujeli Nemcev in Avstrijcev po Japonskem.

Nasproti tej izjavi, da se Japonska ne bo dejansko udeležila svetovne vojske na evropskih tleh, prihaja preko Stockholma vest, povzeta iz ruskih časopisov, da se pelje močna japonska artilerija v Evropo in da se je že pripeljala do Urala.

Rumunija klitče pod orožje.

Rumunska vlada je pozvala vse v Nemčiji živeče rumunske podanike, da se nemudoma vrnejo v svojo domovino. Rumunski dijaki, ki študirajo na nemških vseučiliščih, so že tudi prejeli brzozjavne pozive, da se vrnejo v svojo domovino.

Rumunija utrjuje svoje glavno mesto.

Rumunska vlada je sklenila, da utrdi svoje glavno mesto Bukarest v okrožju 50, 80 in 100 km, in ga obda s trojno obrambno črto. Z delom bo pričela v bližnjih dneh.

O dum-dum krogelah.

V sedanji vojni se dan za dnem čita o vporabi dum-dum krogel, ki so glasom petrograjske pogodbe, ki so jo podpisale vse civilizirane države, — med njimi tudi vse sedaj se vojskujoče, — strogo prepovedane.

Prve dum-dum krogle so bile izdelane v angleški orožarni Dumdum pri Kalkuti v Indiji. Vporabljaljo se jih je za časa vstaje leta 1895, ker so bili Angleži mnenja, da so navadne krogle malega kalibra nesposobne za prizadevanje smrtonosnih ran sovražniku in bi bilo torej odbijanje napadov sovražnika jako težavno. Izumitelji tega strašnega orožja so torej Angleži.

Take na koncu izvotljene in stisnjene krogle, in potem tudi one, kojih ost ni popolnoma obdana od jeklenega plašča, se v človeškem telesu razbijejo, kakor pri kaki razpoki, in povzročajo silno težke in navadno tudi smrtonosne rane. Vporaba teh krogel ne odgovarja določbam petrograjske pogodbe iz leta 1868. V imenovani pogodbi se namreč izrecno naglašja, da se razstreljive krogle pri orožjih malega kalibra (puške, pištole itd.) nikakor ne smejo uporabljati.

V vojni proti Suđancem, ki so jo imeli Angleži, je bilo mnogo slišati o vporabi teh krogel, kar je izzvalo velikansko razburjenje.

Po razpravi profesorja Brunsa imajo dum-dum krogle pri streljih v meso na 400, pri streljih v kosti do 600 metrov večjo silo, oziroma z drugimi besedami: čim manjša daljava ali razdalja, tem hujše rane povzročajo imenovane dum-dum krogle. Pri streljih iz bližine so rane sploh vse težke in navadno tudi — smrtonosne.

Pomnožitev črne vojske.

Dunaj, 13. septembra.

Za na bojiščih potrebne nadomestitve, ki so naravna posledica vojnih operacij, je za enkrat v veliki meri poskrbljeno. Vendar pa je dolžnost vojne uprave, da pravočasno poskrbi tudi za mogoče nadaljne nadomestitve, ki pressegajo dosedanje izmere. Vsled tega se bodo v bližnji prihodnosti mladenci, rojeni leta 1894, in črnovojniški obvezanci, rojeni leta 1892 in 1893, v kolikor se je o njih pri naboru v letu 1914 izrekel sklep: odložiti — ki torej niso bili niti asentirani, niti proglašeni za nesposobne za orožje, podvrgli črnovojnemu naboru. Tisti, ki bodo sposobni za vojaško službo, bodo v času, ki ni več daleč, na podlagi črnovojniškega zakona vpoklicani v službo.

Kako dolgo bo trajala vojna?

Že opetovano smo izrazili mnenje, da bo sedanja vojna trajala še precej časa in tudi sedaj smo še tega mnenja, če tudi čitamo te dni v nemških listih rahla namigovanja o miru. Sodimo, da zdaj o miru še ne more biti govora. Uspehi nemške armade proti Francozom in Angležem so brez dvoma sijajni, ali njih vojaški in politični namen se navadno preceňuje. Odločilnega boja med Nemci in Francozi še ni bilo. Nemci so zavzeli mnogo mest — v Belgiji in na Francoskem so mesta jako gosto posejana — in zavzeli so tudi že celo vrsto trdnjav, ali istina je, da je še le sedminka francoskega ozemlja v nemških rokah in da ni padla še nobena trdnjava velikega pomena, in da je francoska armada vobče še nedotaknjena. Francoska armada se previdno umika in to napravljaja vtisk, da bi rada kolikor dolgo mogoče zadrževala nemško armado, ne da bi se spustila v odločilni boj. Nasprotno je vojna avstrijske armade v Galiciji vse težja in vse napornejša, uspehi tudi mnogo važnejši. Razsežnost ozemlja je tu velikanska in to ozemlje ne nudi naši armadi niti najpotrebnejšega. V Belgiji in na Francoskem je vse polno mest, kjer dobi vojaštvo vse, kar potrebuje, v Galiciji in v Rusiji ni ne hrane, da, niti vode ni dobiti in vse se mora voziti za armado. Nad vse drugo pa je upoštevati še razsežnost Rusije in velike mase vojaštva, s katerim razpolaga. Na ruskem bojišču nimajo niti tako izdatne in sijajne zmage, kakor sta jih izvojevala generala Dankl in Auffenberg, tistega hitrega in neposrednega upliva na vso vojno, kakor bi jo imele pa enake zmage nemške armade nad Francozi. Sicer pa je pokazala pogodba, ki so jo sklenile Angleška, Rusija in Francija, in s katero so se zavezale, da nobena teh držav ne sklene sama za se miru, da ni še misliti na hiter konec vojne, če tudi upravičujejo dosedanje avstrijske in nemške zmage na to, da bodo zadostovale že nekatere odločilne bitke za ves konečni izid.

Sv. Oče za mir.

Rim, 11. septembra.

(Uradno.) Rimski list „Tribuna“ piše: Poslanica papeža za mir je le nekaj uvod za nadaljnja dva koraka svete stolice. Prva ukrepa bo vsebovala načelno okrožnico, ki jo bo papež poslal vsem škofom celega sveta in v kateri se bo pretresovalo mirovno vprašanje. Druga bo pa vsebovala iniciativo papeža pri raznih vladah, da se ustavijo sovražnosti in da pride do mirovnega kongresa ali do mirovnega sodišča.

Nadalje piše „Tribuna“, da je papež naročil odličnim kardinalom, ko so se poslovili od njega in sicer kardinalom Amette, Andrien, Bourne, Meroier, Piffl in Cserznoch, da pripravijo pri dotičnih vladah ugodna tla za papeževo mirovno akcijo. Med tem pa naj delujejo v smislu papeža poslaniki svete stolice v Avstriji, na Bavarskem in v Belgiji. Ni izključeno, da je prejel apostolski delegat za Združene države v Washingtonu nalog, da stori pri predsedniku Wilsonu tozadevne primerne korake glede vprašanja o mirovnem sodišču.

Raznoterosti.

Izpred deželnoobrambnega sodišča. Iz Gradca se nam poroča: Nadalje so iz preiskovalnega zapora izpuščeni: Franc Segula, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru; Jožef Čížek, dekan v Jarenini; Martin Medved, župnik v Laporju; I. Rihtarič, živinozdravnik v Ljubnem; Simon Pušnik, župan v Črešnjevcu.

Obrekovanje. Iz Majšberga se nam piše: Ignac Frlež, posestnik v Narapljah, je obdolžil č. g. župnika, da so pobirali za Srbe. Za to obrekovanje mora plačati za avstrijski Rudeči križ denarno svoto in sodnijske stroške.

Slovenski učitelj padel. Poroča se nam, da je kot junak na bojišču padel g. Seb. Krotki, učitelj v Poljčanah, rojen leta 1881 v Rušah. — Nadalje izveemo, da je ranjen g. J. Rakuša, nadporočnik domobr. pešpolka št. 26.

Kolesarji-prostovoljci. Oklic državne oblasti na mladeniče, naj se prostovoljno javijo za vojaški kolesarski zbor, je imel v mariborskem okraju velik uspeh. Javilo se jih je nad 90 prostovoljcev, a med njimi tudi več naših junaških Orlov. Kolesarski zbor vzbuja veliko pozornost, kačar šviga z brzimi kolesi v lepo razdaljenih vrstah po mestu.

Kako žive sirote pokojnega nadvojvode prestolonaslednika? „Lidové Noviny“ pišejo: Osirotehi otroci nadvojvode prestolonaslednika Frana Ferdinanda, in sicer princova Maksimilijan in Ernest ter princezinja Zofija žive sedaj na gradu Chlumu pri Trebonju. Z njimi stanujeta njih varuh grof Jaroslav Thun in vzgojitelj pater Stanovsky. Sirotke skoraj vsak dan posečajo dame visokega plemstva. Otroci hodijo vsak dan na kolodvor Chlumec-Pilar in dajejo bogata darila vojakom, ki odhajajo na bojišče, ali nujencem, ki se vračajo z bojnega polja. Prav radi se razgovarjajo in zabavajo z otroci chlumeških meščanov. Pripomniti je namreč treba, da prince in princezinja perfektno in docela gladko govore češki. Vse potrebščine za-nje se naročajo iz Budjejevic, in sicer s posredovanjem restavraterja „Pri črnem konjčku“, V. Bednara. Bednar je bil dolgo let restavrater v Chlumu in si je pridobil popolno zaupanje prestolonaslednikove rodbine.

Trezne besede. Uradna „Klagenfurter Zeit“ v Celovcu objavlja: Neki v Celovcu izhajajoči politični dnevnik je objavil pred nekaj dnevi poročilo iz Vrbe ob jezeru, v katerem dolži vso občinsko zastopstvo v Lipi nad Vrbo, Slovence in Nemce, srbofilstva. A ker bi širša javnost mogla soditi napačno, se čutim prisiljenega, da izvolim to pot, da ovržem žaljiva očitanja. Občinsko predstojništvo Lipa je začelo z merodajnimi občani nabirati za Rudeči križ. Ko so naše nabirateljice (Slovenke in Nemke) obiskale tiste vasi občine Lipa, ki ležijo v bližini Vrbe, se jim je na prav jasen način reklo, da se je že nabiralo. Da se zanaprej zavaruje pred neprijetnostmi, se je občinsko predstojništvo v Vrbi prosilo, da se naj zbiranje v okolišju občine Lipa prej naznani. — Pripomniti je še treba, da je znesla zbirka v občini Lipa 137 K (stosedemtrideset kron), lepo spričevalo za požrtvovalnost občine, ki šteje 800 prebivalcev. Zato se jo je slikalo srbofilno in se ji očitajo, da je prepovedala zbirke za Rudeči križ. Prav od strankarskega sovražstva je narekovana druga trditelj, da je občina Lipa pripustila zbirko za Srbe. Kdaj da bi se bilo to zgodilo, se seveda zamolči. Pač pa je občinsko predstojništvo v Lipi leta 1912 nabralo znesek 46 K in jih odročilo dne 19. decembra na c. kr. okrajno glavarstvo Beljak kot božično darilo za naše vojake ob meji. Občinsko predstojništvo Lipa ob Vrbi, dne 5. septembra 1914. Župan: Falle. —

Prošnja. Ker se pripravlja knjiga o štajerskih srednjeveških rokopisih liturgične vsebine, se obrača podpisani na vse č. g. župnike in samostanske predstojnike z uljudno prošnjo, naj mu blagovolijo na dopisnici naznaniti, ali se nahaja v kakšni knjižnici ali v kakem arhivu takšen rokopis. Označi naj se kratko vsebina (missale, rituale, liber gradualis z notami itd.). Za vsako pojasnilo se podpisani vnaprej zahvaljuje. — Profesor dr. F. K. Lukman, Maribor.

Priglasitev črnovojnikov radi vojske in vpoklicanja celotne črne vojske za l. 1914 izostane. Priglasitev je bila določena za mesec oktober.

Hmelj. Žalsko hmeljarsko društvo poroča: Za obiranje in sušenje hmelja smo imeli najkrasnejše vreme; po množini ga boče toliko, kolikor se ga je začetkom cenilo, dobra, srednje velika množina. — Kupčija se je počasi oživela; večje partije so se že prodale po 55 do 60 K za 50 kg. Mnogo kupcev je že došlo.

Sv. Lenart v Slov. gor. Kmetijska podružnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. naznanja vsem, ki si nameravajo za jesensko gnojenje bodisi za travnike, ali njive, naročiti umetni gnoj, naj se takoj zgledajo pri tajniku kmetijske podružnice, Josip Podlinšek v St. Lenartu, ali pa istemu pošljejo pismeno naročilo, vsaj do dne 15. septembra. Ravno tako se tudi še lahko premog naroči pri kmetijski podružnici. Pripomni se, da bodo letos umetna gnojila tvorine prosta. Za travnike in deteljiska se priporoča „Ideal-Phosphat“, katerega se potrebuje za oral okroglo 240 kg, med tem, ko se Tomaževe žlindre in kalijeve soli potrebuje 400 kg. „Ideal-Phosphat“ se že uporablja z uspehom kot nadomestilo Tomaževe žlindre. Za jesenske setve ozimine pride zlasti superfosfat kot fosforovo kislino vsebujoče gnojilo v poštev, ker učinkuje zelo naglo. Letos moramo zlasti gledati na to, da se čim več ozimine poseje in isti dobro pognoji, ker leta po vojskah so navadno huda. Posebno dolžnost nas Štajercev pa je, da skrbimo za obilni pridelek, ker naša štajerska zemlja ni uničena ali pokvarjena od vojskinega kopita! Sentlenartska kmetijska podružnica, ima na razpolago tudi dvorezni plug. J. P.

Ruše. Pri nas se vrši molitev sv. rožn. venca, litanij in molitev za presvitlega cesarja, za cesarsko armado in za našo domovino ter druge različne molitve ob času vojske od dne 1. septembra vsak večer ob večni luči v ruški cerkvi. Pobožnost vodi g. organist Janez Slaček. Ljudstvo prihaja k tej pobožnosti jako mnogoštevilno, ki zaupa v vsegamogočnega Boga, Gospoda vojskinih trum, da bo tudi sedaj podelil zmago našim vojakom, ki se bore za največje interese človečanstva, za pravičnost in svobodo. — Posebno slovesno je bilo pri nas na predvečer dne 18. avgusta. Zvonovi v zvoniku so slovesno zapeli in naznanjali slovesnost rojstva našega presvetlega cesarja, hiše so bile vse razsvetljene in okrašene s cesarskimi zastavami, ljudstvo se je zbralo k molitvi za presvitlega cesarja pri kapeli na glavnem prostoru, kjer je bila okrašena podoba presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Po molitvi je vse ljudstvo zapelo cesarsko pesem in po govoru gospoda organista: Bog živi našega presvitlega cesarja, cesarsko armado in našo domovino, je mogočno zadonel trikratni „živijo!“

Celje. Začetek šolskega leta na celjski gimnaziji se bo začel, ako bo mogoče, s 1. oktobrom. Ko se bo šolski začetek za stalno določil, se bodo naznanilo.

Posojilnicam in posojiljemalcem.

Splošno: Ohranite mirno kri in zaupajte za drugam ravno tako kot v mirnih časih! Geslo: vsi za enega, eden za vse! — izvršujte vselej in povsod, pomagajte drug drugemu pri spravljanju pridelkov, setvi, trgatvi itd.! Domoljubje vam velevala, da skrbite za prehranjenje ljudstva in naše hrabro se boreče armade!

Posojilnicam in posojilničarjem: Poučujte ljudi, da plačujejo redno obresti in če le mogoče, odplačujejo glavnico! Ves odvišen denar nalagajte v posojilnice, da vam prinaša, obresti, varčujte pa pri vsem! Ne sklepajte nobenih kupčij s posestvi, ne zidajte ničesar, ne iščite novih posojil! Posojilnice naj podeljujejo le mala posojila in sicer le ljudem, ki rabijo denar za nakup živeža.

Drugim zadrugam: Strojne zadruge naj skrbje, da se bodo stroji vsak dan rabili, ker je pomankanje delavskih moči zelo občutno in treba ljudem pri mlativni priskočiti na pomoč. Kmetijska društva v krajih, kjer morajo ljudje kupovati žito, pšenico, koruzo, naj kmalu nabavijo večje množine teh pridelkov, da ne bo ljudstvo trpelo škode. Med zadrugami (strojnimi, posojilnicami itd.) v krajih, kjer se žito itd. prodaja, in zadrugami v krajih, kjer ljudstvo ne pridelava dovolj žita in ga mora kupovati, naj se razvijejo trgovske zveze, zadruge naj posredujejo pri nakupu in prodaji kmetijskih pridelkov!